

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget (2. samling)
(Alm. del - bilag 542)
retlige og indre anliggender ministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	3. april 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets grundnotat vedrørende Protokol om Europol-konventionen.

Materialet er ligeledes sendt til Folketingets Retsudvalg.

Kære<DOCUMENT_START> udenrigsminister.

Vedlagt sender jeg et forslag til protokol om ændring af Europol-konventionen tillige med et grundnotat om forslaget, idet jeg skal anmode om, at materialet oversendes til Folketingets Europaudvalg.

Det bemærkes, at materialet ligeledes vil blive oversendt til Folketingets Retsudvalg.

Med venlig hilsen

GRUNDNOTAT

vedrørende

Protokol om ændring af Europol-konventionen.

- Baggrund.

Den 26. juli 1995 blev konventionen af 26. juli 1995 om oprettelse af en europæisk politienhed (Europol-konventionen) vedtaget af Rådet og undertegnet af medlemslandene.

Konventionen, der er gennemført i dansk ret ved lov nr. 415 af 10. juni 1997, trådte i kraft den 1. oktober 1998, og Europol påbegyndte herefter sit virke den 1. juli 1999.

Efter artikel 30, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) skal Rådet – inden 5 år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 – fremme samarbejdet blandt andet via Europol inden for en række forskellige områder.

Handlingsplanen for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres, som blev godkendt på Det Europæiske Råds møde i Wien den 11. – 12. december 1998, opregner en række konkrete initiativer, der enten bør iværksættes eller overvejes nærmere med henblik på gennemførelse af TEU artikel 30, stk. 2.

Handlingsplanens pkt. 43 fastslår således, at der inden 2 år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden skal udarbejdes et passende juridisk instrument, der udvider Europols beføjelser til at omfatte de aktiviteter, der er omhandlet i TEU artikel 30, stk. 2.

I konklusionerne fra Det Europæiske Rådsmøde i Tammerfors den 15. – 16. oktober 1999 er det endvidere fremhævet (pkt. 45), at Europol spiller en central rolle i samarbejdet mellem medlemsstaternes myndigheder om efterforskning af grænseoverskridende kriminalitet ved at understøtte forebyggelse, analyse og efterforskning af kriminalitet på EU-plan. Det Europæiske Råd opfordrede i den forbindelse Rådet til at give Europol de nødvendige støtte og de nødvendige ressourcer.

Rådet har på den baggrund vedtaget en henstilling af 28. september 2000 vedrørende anmodninger fra Europol om at indlede efterforskning i specifikke tilfælde samt en henstilling af 30. november 2000 vedrørende Europols støttefunktion i forhold til fælles efterforskningshold, der oprettes af medlemsstaterne.

Spørgsmålet om en revision af Europol-konventionen i lyset af bl.a. TEU artikel 30, stk. 2, blev drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 27. – 28. september 2001, hvor der blev opnået enighed om at iværksætte

forhandlinger på ekspertniveau på baggrund af en liste over en række emner, som kan overvejes i forbindelse med en eventuel revision af Europol-konventionen.

På den baggrund har det tidligere belgiske formandskab og det nuværende spanske formandskab fremsat forslag til en protokol om ændring af Europol-konventionen.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 43, stk. 1, i Europol-konventionen, artikel 7 i protokollen om præjudiciel fortolkning ved De Europæiske Fællesskabers Domstol af Europol-konventionen og artikel 18 i protokollen om privilegier og immuniteter for Europol, medlemmerne af Europols organer samt Europols vicedirektører og personale.

- **Indhold.**

Forslaget indebærer en forenkling af ændringsprocedurerne i forhold til Europol-konventionen (artikel 43), således at fremtidige ændringer af konventionen kan ske ved rådsafgørelser.

Forslaget indebærer endvidere, at Europol får mulighed for at deltage i fælles efterforskningshold i en støttefunktion og inden for rammerne af Europols beføjelser på grundlag af Europol-konventionens øvrige bestemmelser.

Det fremgår af forslaget, at Europols ansatte i forbindelse med deltagelse i fælles efterforskningshold i en støttefunktion skal sidestilles med nationale embedsmænd i den medlemsstat, hvor efterforskningsholdet gennemfører sine aktiviteter.

Endelig vil forslaget give Europol mulighed for at anmode medlemsstaterne om at indlede strafferetlig efterforskning i specifikke tilfælde. Medlemsstaterne vil dog ikke være forpligtede til at følge en sådan anmodning.

Ud over disse ændringer indebærer forslaget en række ændringer af de civile ansvarsregler, bestemmelserne om præjudiciel fortolkning ved de Europæiske Fællesskabers Domstol og af bestemmelserne om immunitet.

Forslaget vil således indebære en ændring af protokollen om privilegier og immuniteter for Europol, medlemmerne af Europols organer samt Europols vicedirektører og personale, således at immuniteten ikke indrømmes i forhold til opgaver udført i embeds medfør som led i deltagelsen i en støttefunktion i et fælles efterforskningsholds aktiviteter.

Forslaget vil endvidere indebære, at De Europæiske Fællesskabers Domstols kompetence bliver udvidet til at omfatte gyldigheden og fortolkningen af retsakter om ændring af Europol-konventionens bestemmelser og af foranstaltninger, der vedtages af Rådet for Den Europæiske Union eller i dettes regi med henblik på gennemførelse af Europol-konventionen. Udvidelsen af Domstolens kompetence omfatter ligeledes ovennævnte protokol om privilegier og immuniteter og gennemførelsesforanstaltninger hertil.

Endelig vil forslaget indebære, at Europols ansvar for den skade, ansatte måtte forvolde, udvides til at omfatte skade forvoldt under ansattes bistand til fælles efterforskningshold i medfør af forslaget, dog således at den medlemsstat, på hvis område skaden forvoldes, i første omgang erstatter disse skader på samme måde som skader forvoldt af dens egne ansatte, hvorefter Europol godtgør medlemsstaten udbetalte beløbs i skadeserstatning.

- **Gældende dansk ret.**

Ved lov nr. 415 af 10. juni 1997 blev konventionen af 26. juli 1995 om oprettelse af en europæisk politienhed (Europol-konventionen) gennemført i dansk ret. Loven bestemmer, at Europol-konventionen gælder her i landet, jf. lovens § 1, stk. 1.

Loven bestemmer endvidere, at protokollen af 23. juni 1996 om præjudiciel fortolkning ved de Europæiske Fællesskabers Domstol af Europol-konventionen gælder her i landet, jf. § 1, stk. 2.

I henhold til lovens § 6 har justitsministeren ved bekendtgørelse nr. 508 af 23. juni 1999 om ikrafttræden af lov om gennemførelse af Europol-konventionen bestemt, at loven trådte i kraft den 1. juli 1999.

- **Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.**

Forslaget skønnes ikke i sig selv at have statsfinansielle konsekvenser.

Gennemførelsen af protokollen, herunder særligt bestemmelserne om Europols støttefunktion i forhold til fælles efterforskningshold, vil have lovgivningsmæssige konsekvenser. Det må ligeledes lægges til grund, at protokollen i sig selv vil nødvendiggøre en ændring af lov nr. 415 af 10. juni 1997 om gennemførelse af Europol-konventionen.

- **Høring.**

Forslaget til Rådets afgørelse om en protokol om ændring af Europol-konventionen er sendt i høring hos Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Roskilde, Domstolsstyrelsen, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Datatilsynet, Rigspolitichefen, Rigsadvokaten, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, Politidirektøren i København, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Amnesty International, Det Danske Center for Menneskerettigheder samt Dansk Told- og Skatteforbund.